

ศูนย์วิทยบริการ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

ความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา
ของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

เลข	571.2
เรียง	ก 978ค
หนังสือ	2545
เลขทะเบียน	127693
วัน เดือน ปี	26.8.2547

ไกรศักดิ์ รักดีช่วย

		ว 371.2 ก978ค 2545
37A127693		
Title : ความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการ สำนักงานการประถมศึกษา สำนักงานวิทยบริการ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช		

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2545

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

ISBN 974 - 9500 - 25 - 3

ศูนย์วิทยบริการ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE NEEDS FOR SELF – DEVELOPMENT IN ADMINISTRATION
OF ACADEMIC AFFAIRS ACCORDING TO THE EDUCATIONAL
REFORM OF THE PRIMARY SCHOOL ADMINISTRATORS
UNDER THE NAKHON SI THAMMARAT OFFICE
OF PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION**

KRAISAK REKDEECHUAY

เลข	ว
เรียก	371.2
หนังสือ	กษ๑๘ค
เลขทะเบียน	2545
วัน เดือน ปี	8 ส.ค. 2547

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirement for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Graduate School, Rajabhat Institue Nakhon Si Thammarat
Academic Year 2002**

ISBN 974 - 9500 - 25 - 3

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความต้องการพัฒนาตนเองในการบริหารงานวิชาการตามแนว
การปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้วิจัย   นายไกรศักดิ์ รัชต์ดีช่วย

สาขา   การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักษรนิติก)

..... กรรมการ
(อาจารย์วีระยุทธ ชาศตะกาญจน์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักษรนิติก)

..... กรรมการ
(อาจารย์วีระยุทธ ชาศตะกาญจน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต ปุริโสดม)

..... กรรมการ
(ดร. อพร เพ็งใหญ่)

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าระดับปริญญาตรี สาขาการบริหารการศึกษา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์วิมล คำศรี)

วันที่ 5 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำอย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักษรนิธย์ ประธานกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์วิระยุทธ ชาติตะกานัญญ์ กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต บุรีโสดม และอาจารย์ปริญญา รอดแก้ว ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้และข้อคิดเห็นที่มีคุณค่า ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ดร.อมร เพิงใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ อาจารย์ประเสริฐ พรหมศร ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช และอาจารย์ประกาศ เสาตระกูล อาจารย์ใหญ่โรงเรียนบ้านบางหลวง ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น แนะนำในการสร้างแบบสอบถาม ตลอดจนผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ และสุดท้ายขอขอบพระคุณเพื่อนนักศึกษา และครอบครัว “รักษิตีช่วย” ที่ได้ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดมา

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ไกรศักดิ์ รักษาติช่วย

บทคัดย่อ

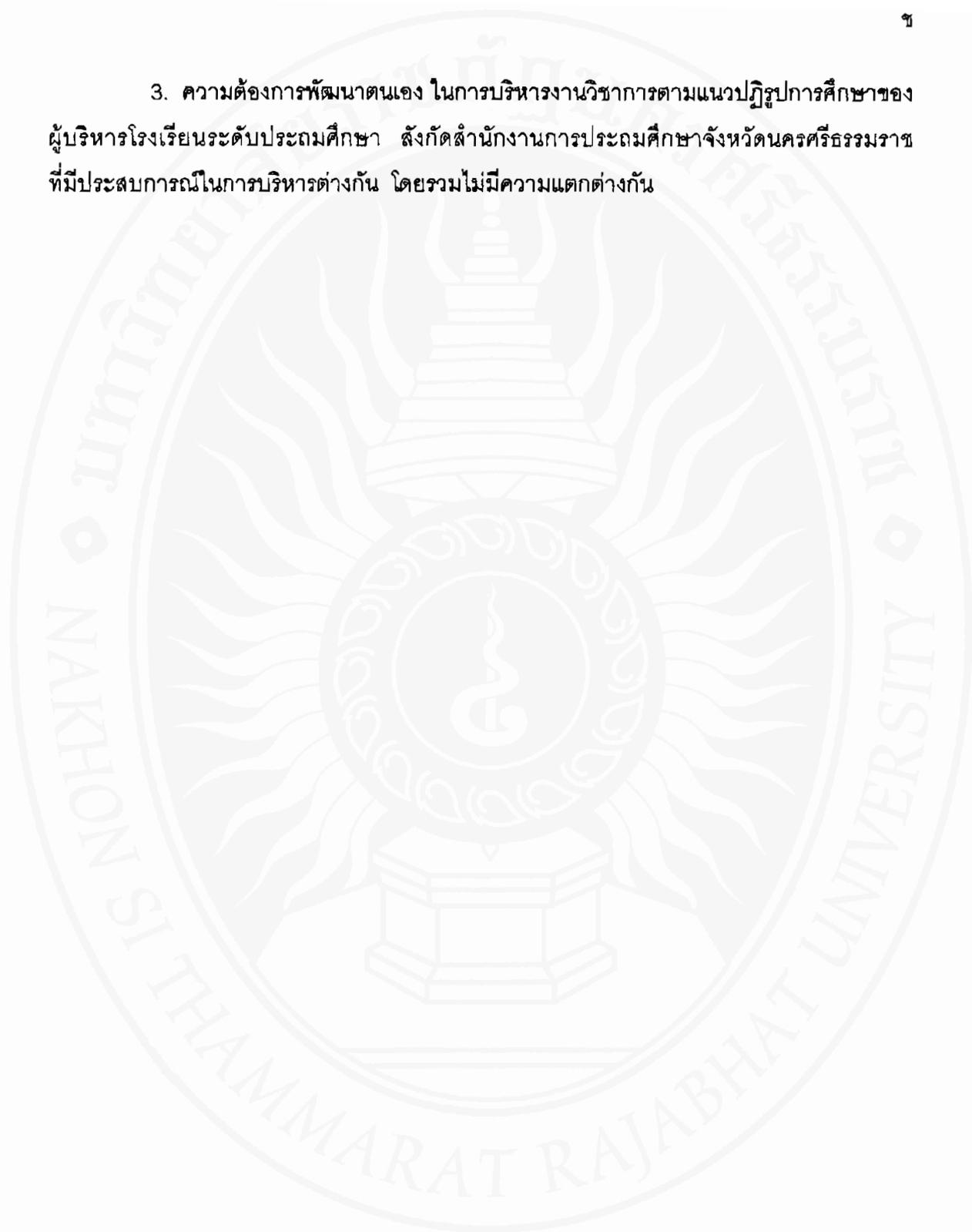
หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช
ผู้วิจัย	นายไกรศักดิ์ รักชาติช่วย
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักษรนิิตย์
กรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์วิระยุทธิ์ ชาตะกาญจน์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความต้องการพัฒนาตนเอง และเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน ประสิทธิภาพในการบริหาร กลุ่มตัวอย่างที่ได้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนปีการศึกษา 2544 จำนวน 270 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานการเรียนการสอนด้านงานนิเทศการศึกษา และด้านงานวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก
2. ความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน

3. ความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน

ABSTRACT

The Title	The Needs for Self-Development Administration of Academic Affairs according to the Educational Reform of the Primary School Administrators under the Office of Nakhon Si Thammarat
The Author	Mr.Kraisak Rakdechhuay
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Udom Aksornnit
Thesis Advisor	Mr. Werayut Chatakran

The objectives of this research were to study the levels of the needs for self-development and to compare the needs for self-development in administration of in and with different experiences. The samples used in this study consisted of 270 administrators in the primary schools under the office of Nakhon si Thammarat Primary Education, were rating-scale questionnaires. The data were analyzed by means of percentage, arithmetic means, standard deviation, t-test and F-test.

The findings were as follows :

1. The levels of the needs for self-development in administration of academic affairs according to the primary school administrators under the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Education, both as a whole and individual aspects : curriculums and implementation, teaching and learning, educational supervision, and measurement and evaluation, were at the high level.
2. The needs for self-development in administration of academic affairs of the school administrators working in the different school sized under the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Education were not different.
3. The needs for self-development in administration of academic affairs of the school administrators under the Office of Nakhon Si Thammarat Primary Education, who had different experiences were not different.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ข
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
สมมติฐานของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ของการวิจัย	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
ความหมายของการบริหารงานวิชาการ	12
ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ.....	14
ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ.....	15
ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้	18
ด้านงานการเรียนการสอน	21
ด้านงานนิเทศการศึกษา	23
ด้านงานวัดผลและประเมินผล.....	25
ความเป็นมาของการปฏิรูปการศึกษา	27
ความหมายของการปฏิรูปการศึกษา.....	29
ขอบข่ายของการปฏิรูปการศึกษา	30
จุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษา.....	31
บัญญัติ 10 ประการ ในการปฏิรูปการศึกษา	32
ความหมายและความสำคัญของการพัฒนาตนเอง	34

บทที่	หน้า
ความหมายของการพัฒนาตนเอง.....	34
ความสำคัญของการพัฒนาตนเอง	35
บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษากับการบริหารงานวิชาการ.....	36
ภารกิจของผู้บริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
งานวิจัยในประเทศ.....	40
งานวิจัยในต่างประเทศ	42
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากร	46
กลุ่มตัวอย่าง	46
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	47
วิธีการสร้างเครื่องมือ	47
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	63
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
อภิปรายผล	66
ข้อเสนอแนะ.....	71
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	80
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	81
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	87
ประวัติผู้วิจัย.....	95

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	46
2 แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการบริหารงานของผู้บริหารงานโรงเรียน ระดับประถมศึกษา.....	55
3 แสดงระดับความต้องการพัฒนาตนเองของผู้บริหารโรงเรียน ระดับประถมศึกษา ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานนิเทศการศึกษาและ ด้านงานวัดผลประเมินผล.....	56
4 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการ พัฒนาตนเอง พิจารณาเป็นรายข้อ ด้านงานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา.....	57
5 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการ พัฒนาตนเอง พิจารณาเป็นรายข้อ ด้านงานการเรียนการสอนของผู้บริหาร โรงเรียนระดับประถมศึกษา.....	58
6 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับ ความต้องการพัฒนาตนเอง พิจารณาเป็นรายข้อ ด้านงานนิเทศ การศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษา.....	59
7 แสดงค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการ พัฒนาตนเอง พิจารณาเป็นรายข้อ ด้านงานวัดผลและประเมินผลของผู้บริหาร โรงเรียนระดับประถมศึกษา.....	60
8 แสดงการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงานวิชาการ ตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ด้านงานหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านงานการเรียนการสอน ด้านงานนิเทศการศึกษา และด้านงานวัดผลและการประเมินผลระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ระดับประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน.....	61
9 แสดงรายการเปรียบเทียบความต้องการพัฒนาตนเอง ในการบริหารงาน วิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ ในการบริหารงานต่างกัน.....	62